

Obsah

Predslov 7

STUDIA

Soteriologický kristocentrizmus v Hexamerone
svätého Bonaventúru 11
Pietro Maranesi

Predestinace před a po poznání zásluh
u vybraných kapucínských autorů 82
Petr Dvořák

Greccio. Poznámky k františkánskej fenomenológii vtelenia 110
Ladislav Tkáčik

Mojžiš modliaci sa so zdvihnutými rukami ako predobraz
Ukrižovania v starokresťanskej exegéze 118
Helena Panczová

„Aké je dobré a milé“ (Ž 133,1b). Dobrota a milota
bratského prebývania v poetike Ž 133 (I.) 130
Pavel Prihatný

Objavenie personálneho Stvoriteľa ako ponuka viery
pre dnešnú spoločnosť 151
Gloria Braunsteiner

VARIA

Ludovít Orješek, O opatrnosti 169
Marta Dobrotková – Erika Juríková

CENSURAE LIBRORUM

Martin Bóna – Erika Juríková. *Saeculum quintum conditae arcis Gymes* 187
Filip Lampart. *Ordály a súdne súboje v stredovekom Uhorsku* 189
Mika Waltari. *Tajomstvo kráľovstva* 191
Josef Pieper. *O Goetheho mlčaní. Nádej a dejiny* 192
Jan van Ruysbroeck. *Sedem stupňov lásky* 194
Marco Vannini. *Conosci te stesso; e conoscerai te stesso e Dio* 196
Milan Ševčík. *Šestnásť storočie slovom a obrazom. Sprievodca 16. storočím so zameraním na knižnú kultúru* 197
Henrieta Žažová – Mária Feješová – Marek Rímsky. *Biografický slovník slovenských archivárov* 199
Helena Panczová. *The Septuagint: Multilateral Focus on the Text. Proceedings of the Conference Held in Bratislava, 22 – 23 April 2022. Vol. 4* 201
Autori 203

Predslov

V knihách, vo vedeckých štúdiách, ukázaných a poučených myšlienkových sondách, analýzach prameňov či recenziách – nakoľko sú tým, čím sú – sa bude vždy viac či menej ozývať akémukoľvek zmocneniu sa, podriadeniu sa vzdorujúce Nekonečno.

Derrida v úvode svojej známej eseje *L'Université sans condition* hovorí o práve na bezpodmienečný odpor ako o práve na dekonštrukciu, ktoré stavia univerzitné spoločenstvo voči mnohým podobám moci (napr. voči privlastneniu či politickej moci národného štátu a jeho fantázií o nedeliteľnej suverenite). Tvrdí, že univerzita – ako miesto, ktorému by mala byť moc cudzia, miesto, ktoré je voči moci heterogénne – by mala byť miestom, kde nič nie je imúnne voči spochybňovaniu, a to ani idea teoretickej kritiky, či dokonca samotná autoritatívna forma otázky. Táto nepodmienenosť však zároveň odkrýva jej krehkosť, jej bezbrannosť a bezmocnosť voči silám, ktoré ju obliehajú, podnikajú voči nej výpady a snažia sa zmocniť jej vnútorného života. Derrida ju príhodne nazve odhalenou citadelou.¹

Etymologické súvislosti zopnuté slovom profesor, slovom latinského pôvodu, sa zbiehajú k významu vyznať, prehlásiť, verejne deklarovať. V rehol'nom práve sa stále hovorí o profesoch ako o tých, ktorí verejne zložili sľuby. O zložení rehol'ných sľubov sa hovorí ako o profesii. Vyznať v tomto zmysle neznamená len voľačo vysloviť, ale k niečomu sa prihlásiť, primknúť, uskutočňovať to primknutím sa k tomu bez ohľadu na čokoľvek ostatné. Z tejto hrozivej, nekonečnej záväznosti

1) Cf. Jacques Derrida, *L'Université sans condition*. Paris: Éditions Galilée, 2001, s. 14 – 19.

žije aj nepodmienenosť univerzity či profesie učiteľa. Tu sa povolanie prieči zamestnaniu.

Byť učiteľom, byť profesorom neznamená byť zamestnancom štátu, ale svedkom a žiť univerzitu, žiť akadémiu môže v istých okamihoch spočívať aj vo vzdore voči vulgárnym a barbarským podobám moci.

Kto by sa už len vydal na cestu myslenia s kantorom, ktorý nedokáže zapáliť, keďže nehorí a plameň ho nestravuje? O takýchto poznamenal Schopenhauer, že „ich hlava sa podobá žalúdku a črevám, z ktorých strava opätovne vychádza nestrávená. Práve preto im len málo bude na úžitok aj ich učenie či písanie. Človek totiž nemôže druhých živiť nestrávenými výlučkami, ale len mliekom vylúčeným z vlastnej krvi.“²

Ladislav Tkáčik
editor

2) Arthur Schopenhauer. *Parerga a Paralipomena II*. Pelhřimov: Nová tiskárna, 2011, s. 267.